

A-PBT-A-14/2013. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület **R.M. és Z.R.J.** (a továbbiakban: Kérelmező) által a **K&H Bank Zrt. (1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9., a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató)** ellen benyújtott kérelmére indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2013. február 28. napján, valamint a 2013. március 20. napján megtartott folytatólagos meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa ajánlja a pénzügyi szolgáltatónak, hogy az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül számoljon el a Kérelmező felé az xxx számú kölcsönszerződése vonatkozásában 2012. július 10. napjától 2013. január 9. napjáig 9,19 %-os mértékű kamat, majd 2013. január 10. napjától a végtörlesztés napjáig 7,58 %-os mértékű kamat alkalmazásával és a keletkezett különbözetet a Kérelmező részére fizesse meg.

Az ajánlás nem érinti a Kérelmezőnek azt a jogát, hogy igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy a jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Psztv. rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentieken túl - az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül - akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület - a Kérelmező nevének megjelölése nélkül - jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét - legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a rendelkezésre álló dokumentumok és a felek előadása alapján a következő tényállást állapította meg:

A Kérelmező és a pénzügyi szolgáltató 2012. január 12. napján xxx számon ingatlan tehermentesítéséhez nyújtott hitel elnevezésű kölcsönszerződést (a továbbiakban: Szerződés) kötött a Kérelmező más pénzügyi szolgáltatónál fennálló svájci frank kölcsöne végtörlesztésére. A Szerződés 1. pontja szerint:

- „ A Kölcsön összege: 17.400.000,- Ft, azaz tizenhétmillió-négyszázezer forint
- A törlesztőrészek száma: 300
- Szerződéskötési díj: 0 forint
- A kölcsön kamatlába változó, jelenlegi mértéke 9,83 %

A kölcsön ügyleti kamata a kamatperiódus fordulóhoz igazodva a mindenkor 6 havi BUBOR változását azzal megegyező mértékben követi. A kölcsön ügyleti kamata a 6 havi BUBOR mértékét legfeljebb az aktuális Hirdetményben meghatározott eltéréssel haladja meg.

A kamatperiódus hat (6) hónap, kivéve az első kamatperiódust, amely a folyósítástól 2012. július 10-ig tart.

A Kamatperiódus a Kölcsön ügyleti kamatára vonatkozó azon időszak, amely alatt az ügyleti kamat mértéke állandó.

- A kölcsön kezelési költsége változó, jelenlegi mértéke évi: 0 %
- Az első Törlesztőrészlet Esedékességének Napja: 2012. február 10.
- A további Törlesztőrészlet Esedékessége: minden hónap 10. napján

A Törlesztőrészek az annuitás módszerével kerülnek meghatározásra. A törlesztőrészek a kamatperióduson belül állandóak.

- *A Törlesztőrészek várható összege a jelenlegi annuitásos számítás, kamatláb és kondíciók alapulvételével: 156.034 Ft, azaz egyszázötvenhatezer-harmincnégy forint”*

A Szerződés szerint az induló teljes hiteldíj mutató (THM) mértéke 10,30 %. A kölcsön folyósítása 2012. január 17. napján történt. A szerződés szerinti 156.034,- Ft összegű törlesztőrészlettel szemben az első kamatperiódusban a pénzügyi szolgáltató havi 176.611,- Ft törlesztőrészlettel terhelte meg a Kérelmező bankszámláját.

A fentiek miatt a Kérelmező először szóban, majd 2012. szeptember 4-én kelt levelében panasszal élt a pénzügyi szolgáltató felé azzal, hogy a Szerződéstől eltérő, magasabb törlesztőrészletet vont le a bankszámlájáról és a változsról semmilyen értesítést nem kapott. A szóbeli panaszára a Kérelmező azt a választ kapta, hogy a szerződéskötéskor a kamat 9,83 % volt, a folyósítás időpontjára 11,48 %-ra emelkedett. A Kérelmező írásbeli panaszában kérte részletezni, hogy milyen elemekből tevődik össze a szerződésében meghatározott 9,83 %-os kamat, illetve a 10,30 %-os THM, mi indokolta, hogy a szerződéskötéstől a folyósításig a kölcsön kamata 9,83 %-ról 11,48 %-ra emelkedett, továbbá kérte az aktuális kamatperiódusra meghatározott 10,83 %-os ügyleti kamat összetevőinek meghatározását. A pénzügyi szolgáltató a Kérelmező panaszát elutasította azzal, hogy „*sajnálatos módon rendszeradottság, hogy a rögzítéskori kamat (9,83 %) kerül a közjegyzői okiratba*”. Ezt követően elmagyarázta a pénzügyi szolgáltató, hogy hogyan épül fel a hitelkamatláb értéke továbbá, hogy a kamatfelár fix %-os mérték, mely nem változhat a döntés, a szerződéskötés és a folyósítás között, illetőleg, hogy a kamat a kamatperióduson belül állandó. A pénzügyi szolgáltató kifejtette azt is, hogy a Szerződésben egy tájékoztató adat szerepel, mely változhat abban az esetben, ha a folyósításig változik a referencia kamat értéke.

Ezt követően 2012. szeptember 30-án a Kérelmező ismételt panasszal fordult a pénzügyi szolgáltatóhoz és kifejtette, hogy „A 9,83 %-os kamat, amit a szerződésben (2012. január 12-én) rögzítettek számszakilag tehát csak úgy jön ki, ha a Bank által a mi esetünkben megállapított kamat-marzs nem 3,55 %, hanem 1,91 % volt.” A Kérelmező kifejtette továbbá, hogy mind a szerződés, mind a pénzügyi szolgáltató válasza szerint a kamatfelár egy fix %-os mérték, mely nem változhat a döntés/szerződéskötés/folyósítás között, ezért a második kamatperiódusban a 7,28 %-os 6 havi BUBOR + 1,91 % kamatfelár alapján 9,19 %-os kamat a megfelelően számított érték. A Kérelmező a fenti indokai alapján kérte, hogy a hitelszerződése szerinti (6 havi BUBOR + 1,91 % kamatmarzs) áron történjen az elszámolás, mivel a döntését a hitel felvételekor a pénzügyi szolgáltató által kínált kamatláb határozta meg. A pénzügyi szolgáltató 2012. október 30. napján kelt levelében tájékoztatta a Kérelmezőt arról, hogy az első esedékességtől visszaállította a Szerződésben lévő kamatlábat az első kamatperiódusra, azaz a 2012. február 10. és 2012. július 10. közötti időszakra 9,83 %-kal került elszámolásra visszamenőlegesen a havi törlesztőrészlete. A rendezés következtében visszakönyvelésre került a Kérelmezőnek 138.759,- Ft kamatkülönbözet, valamint betörlesztésre került 20.286,- Ft tőketörlesztés. A következő kamatperiódustól 2012. július 10-től a kamatláb 10,83 %.

Fenti előzményeket követően fordult a Kérelmező a Pénzügyi Békéltető Testülethez, kérelme a kölcsönszerződése teljes futamidejére az 1,91 %-os kamatmarzs szerinti kamatmérték meghatározására irányult.

A Kérelmező kérelmében ismertette a korábbi panaszlevelében előadottakat és a pénzügyi szolgáltató válaszait, majd arra hivatkozott, hogy a 6 havi BUBOR 2012. január 12-én (szerződéskötéskor) 7,92 %, 2012. január 17-én (folyósításkor) pedig 7,93 % volt, ez nem magyarázza meg a Szerződésben meghatározott 9,83 % kamatmérték 1,65 %-os mértékű növekedését, azaz a 11,48 % kamatmértéket. Ez a növekedés így csak abból adódhatott, hogy a pénzügyi szolgáltató egyoldalúan megváltoztatta a Szerződésben rögzített kamatfelárat. Ehhez a pénzügyi szolgáltatónak nem volt joga, amit a Szerződés is kimond és a pénzügyi szolgáltató a panaszára adott válaszlevelében is elismer. A Kérelmező álláspontja szerint a szerződéskötéskor megállapított kamatmarzs valójában 1,91 % volt.

A Pénzügyi Békéltető Testület a Psztv. 89. § (2) bekezdésének értelmében felszólította a pénzügyi szolgáltatót, hogy nyilatkozzon a Kérelmező kérelmében foglaltakra.

A pénzügyi szolgáltató válasziratában úgy nyilatkozott, hogy a Kérelmezővel kötött Szerződésre - mint ahogy az a Szerződés 4. pontjában rögzítésre került - irányadó Hirdetményben egyértelműen az került rögzítésre, hogy a Szerződésre irányadó kamatmérték 6 havi BUBOR + 4,05 %. Tekintettel arra, hogy a Hirdetményben feltüntetett 0,5 %-os kamatkedvezmény feltételeire a Kérelmező jogosulttá vált, így a Szerződésre irányadó kamatmérték a Szerződésre irányadó Hirdetmény szerint 6 havi BUBOR + 3,55 %. A kamatmarzs mértékét tehát a vonatkozó Hirdetmény egyértelműen rögzítette, ezt a Kérelmező a Szerződés aláírásával jóváhagyólag tudomásul vette és elfogadta. A fentiek alapján megállapítható, hogy sajnálatos módon a Szerződésben a 9,83 %-os kamat összege tévesen a 2011. november 3-án fennállt 6 havi BUBOR érték 6,28 % és a 3,55 % kamatmarzs számítása

alapján került rögzítésre. A pénzügyi szolgáltató kifejtette továbbá, hogy téves a Kérelmező azon gondolatmenete, amely végén olyan következtetést von le, hogy abból, hogy a Szerződésben rögzített kamatmérték nem egyezik a szerződéskötés napján fennálló 6 havi BUBOR + szerződésre irányadó 3,55 % kamatmértékkel, az következik, hogy valójában a szerződésre irányadó kamatmarzs mértéke eltér a Hirdetményben rögzítettektől. A szerződésre irányadó, a felek által elfogadott, azaz megállapodásuk szerinti kamatmértéket a vonatkozó Hirdetmény tartalmazza, a felek szerződéses megállapodása a 3,55 %-os mértékű kamatfelárra terjedt ki. Mint, ahogy a Kérelmező kifejezetten is rögzítette a panaszában is, hogy nem volt joga a pénzügyi szolgáltatónak ahhoz, hogy egyoldalúan megváltoztassa a szerződésben (azaz a szerződés részét képező hirdetményben) rögzített kamatfelárat. Ez nem történt, ezért a kamatfelár változatlanul a Hirdetmény szerint 3,55 %-os mérték. A pénzügyi szolgáltató a kérelem megalapozatlanságára hivatkozva kérte az eljárás megszüntetését.

A 2013. február 28-án megtartott meghallgatáson a felek indokaik, érveik részletes egyeztetését követően fenntartották álláspontjukat, a Kérelmező becsatolta a pénzügyi szolgáltató 2012. január 9. napján kelt ajánlatát, amelyben meghatározta azokat a kondíciókat, mellyel kész a Kérelmezőnek kölcsönt folyósítani. A meghallgatáson a Kérelmező a kamatfelár mértékére egyezségi ajánlatot tett és javasolta, hogy a kamatmarzs a kölcsönénél legyen 2,73 %. A pénzügyi szolgáltató képviselője az egyezségi ajánlat megfontolásától nem zárkózott el, ezért az eljáró tanács elnöke a meghallgatást 2013. március 20. napjára halasztotta.

A folytatólagos meghallgatáson a felek egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy a Kérelmező 2013. március 12-én végtörlesztette kölcsönét. A pénzügyi szolgáltató becsatolta a Kérelmezőnek 2011. november 25-én a kölcsönigénylése benyújtásakor átadott és általa aláírt Kockázatfeltáró nyilatkozatot. A pénzügyi szolgáltató arra hivatkozott, hogy a Szerződésben számszaki, adminisztratív tévedés történt, ezért az egyedi szerződés első kamatperiódusra vonatkozó rendelkezése érvénytelen lehetne és a Hirdetmény rendelkezései lennének irányadók, de ezen álláspontját nem kívánta érvényesíteni, ezért a második kamatperiódus óta a Hirdetmény szerint történt a kamat elszámolása. Álláspontja szerint a szerződésre irányadó, a felek által elfogadott, azaz megállapodásuk szerinti kamatmértéket a vonatkozó Hirdetmény tartalmazza, a felek szerződéses megállapodása a 3,55 %-os mértékű kamatfelárra terjedt ki, a feleknek nem volt szándéka eltérni a Hirdetménytől, erre vonatkozó utalás nincs a Szerződésben, a Kérelmező standard ügyfél volt nem kért és nem kapott egyedi kondíciót, a Hirdetményi előírás vonatkozott rá. A pénzügyi szolgáltató képviselője kifejtette, hogy a Szerződés csak az első kamatperiódusra tartalmaz rendelkezést, egy téves adat került feltüntetésre, de ez nem írta felül a Hirdetmény rendelkezéseit, ha mégis csak az első kamatperiódusra. A Kérelmező fenntartotta korábbi álláspontját, megerősítette azon véleményét, hogy a kamatmérték a Szerződésben került meghatározásra, amely a 6 havi BUBOR változása szerint fog változni. A pénzügyi szolgáltató kedvező ajánlatot tett a kölcsönigényléskor, amely alapján történt a szerződéskötés, utólag tévedésre hivatkozik, de annak következményeit teljes körűen nem háríthatja rá. A Kérelmező a kölcsöne végtörlesztése miatt korábbi egyezségi ajánlatát kiegészítette és kérte a végtörlesztési díj elengedését is. A pénzügyi szolgáltató a Kérelmező egyezségi ajánlatát a továbbiakban sem fogadta el.

A Kérelmező kérelme az alábbiak szerint **alapos**.

Az eljáró tanácsnak a Szerződés ügyleti kamatának mértékére illetve annak meghatározására vonatkozó szerződéses kikötés értelmezése tekintetében kellett állást foglalnia. A Szerződés 4. pontja - a Ptk. 205/C §-ával egybehangzóan - kimondja, hogy „*A jelen Szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Bank mindenkori Üzletszabályzatának, Lakossági Hitelekre vonatkozó Általános Szerződési Feltételeinek és a vonatkozó Hirdetményének (a jelen Szerződés alkalmazásában: „ÁSZF-ek”) a rendelkezései az irányadóak, melyeket Felek elfogadnak.*” A Szerződés 1. pontja egyértelműen rendelkezett a kölcsön kamatlábáról (változó, jelenlegi mértéke évi 9,83 %), így a Hirdetményben rögzített kamatmérték nem kerülhet alkalmazásra. A Szerződés rendelkezett arról is, hogy a kölcsön ügyleti kamata a mindenkori 6 havi BUBOR változását, azzal megegyező mértékben követi és az ebből eredő változás a kamatperiódus fordulóhoz igazodva érvényesíthető. A vonatkozó bekezdés második mondata határozza meg a kamatfelár mértékét, amely legfeljebb az aktuális Hirdetményben meghatározott mértékű lehet. A Kérelmező által megállapított 1,91 %-os kamatfelár a szerződéskötés napjára vetítve (6 havi BUBOR 7,92 %) megfelel a Szerződés rendelkezésének. Az nem volt vitás a felek között, hogy a kamatfelár a Szerződés megkötésekor rögzült és teljes futamidő alatt változatlan.

A Szerződésben a kamat mértéke „egy összegben” került rögzítésre, annak összetevői, illetve azok aktuális mértéke nem kerültek rögzítésre.

Az eljáró tanács álláspontja szerint a rögzített kamatmérték a kamatperiódus fordulónapján „automatikusan” csupán a 6 havi BUBOR mértékének változásával megegyezően változhat, azaz a 2012. július 10-ei fordulókori (7,93 %-7,28 % = 0,65 %) 9,18 % lett.

Az eljáró tanács nem fogadta el a pénzügyi szolgáltató azon álláspontját, hogy adminisztrációs tévedés történt és emiatt jogosult lenne a kamatot egyoldalúan, a Kérelmezőre hátrányosan módosítani. A pénzügyi szolgáltató hivatkozott arra, hogy a számszaki tévedés miatt az első kamatperiódusra vonatkozó rendelkezése érvénytelen lehetne. Az eljáró tanács álláspontja szerint, amennyiben a pénzügyi szolgáltató a Ptk. rendelkezései szerint releváns, adott esetben jogkövetkezménnyel járó tévedésben volt, az számára nyilatkozata megtámadásának lehetőségét biztosítja, erre azonban a pénzügyi szolgáltató nem hivatkozott. Sőt kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy ezzel nem kíván(t) élni. Amíg a bíróság a Szerződés vagy annak megtámadott rendelkezése érvénytelenségét jogerős ítéletével nem állapítja meg, addig a kikötés érvényes, a Szerződés részét képezi és köti a feleket.

Az eljáró tanács nem fogadta el a pénzügyi szolgáltató azon hivatkozását, hogy a Kockázatfeltáró nyilatkozatból illetve annak mellékletéből a Kérelmezőnek tudnia kellett, hogy a kölcsöne vonatkozásában a kamatfelár mértéke 3,55 %, illetőleg a 6 havi BUBOR nem 6,19 %, azaz a Szerződésben szereplő kamat mértéke téves. A Kockázatfeltáró nyilatkozat kamatmértéket tartalmaz és az abban bemutatott példákkal a 6 havi BUBOR változásának ügyleti kamatra gyakorolt hatását mutatja be a pénzügyi szolgáltató. A Kérelmező által is elfogadott az, hogy a kölcsön ügyleti kamatának változását a 6 havi BUBOR változása határozza meg, ebből azonban nem következik, hogy a pénzügyi szolgáltató árajánlatában, a Kockázatfeltáró nyilatkozatban és a Szerződésben rögzített kamatmérték téves lenne. A Kérelmező nem a piaci kamatok mozgásából eredő kamat és törlesztőrészlet emelkedést

vitatta, így a Kockázatfeltáró nyilatkozat erre vonatkozó tájékoztatása irreleváns. Az eljáró tanács ebben a körben észrevételezi, hogy a Kockázatfeltáró nyilatkozat 2. oldala 1. és 2. bekezdésében, valamint az 1. és 2. táblázatban a jegybanki alapkamat változásának a tőketartozásra, az ügyleti kamatlábra és a törlesztőrészletre gyakorolt hatását mutatja be, azonban az MNB kamatláb első és második kamatperiódusra alkalmazott mértéke helytelen vagy fiktív, így a Kockázatfeltáró nyilatkozat feltételezett tendenciák modellezésére alkalmas lehet, de abból a konkrét Szerződés kondícióira következtetés nem vonható le. A Kérelmező kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a szerződéskötésre a részéről azért kerül sor, mert a pénzügyi szolgáltató ajánlatát megfelelőnek találta. Az eljáró tanács megjegyzi, hogy a Szerződésben mind a THM, mind a törlesztőrészlet számításakor a rögzített kamatmérték került alkalmazásra. A pénzügyi szolgáltató felismerhette annak helytelen voltát, míg a Kérelmező nem volt abban a helyzetben. A pénzügyi szolgáltató szakmai ismeretébe tartozik a BUBOR mértékének ismerete.

Az eljáró tanács fenti álláspontja kialakítása során a Ptk. 207. §-ának (1) és (2) bekezdésére figyelemmel járt el.

Az eljáró tanács rámutat, hogy az eljárásban rendelkezésre álló dokumentumok szerint a Kérelmező nem tett olyan nyilatkozatot, amelyből megalapozottan jutott volna a pénzügyi szolgáltató arra a következtetésre, hogy a Kérelmező szerint a pénzügyi szolgáltató nem volt jogosult a Hirdetményben szereplő kamatfelárat módosítani, ezért az 3,55 %-os mértékkel vált a Szerződés részévé. A Kérelmező mindvégig a pénzügyi szolgáltató Szerződést követő egyoldalú, számára hátrányos módosításának szerződésszerűségét, jogszerűségét vitatta.

Fentiekre tekintettel az eljáró tanács úgy ítélte meg, hogy a pénzügyi szolgáltató jogellenesen alkalmazta a Kérelmezővel szemben a 6 havi BUBOR és a 3,55 %-os kamatfelár mértékű magasabb kamattal történő elszámolást, mivel az nem felel meg a Kölcsönszerződésben meghatározott feltételeknek.

Az eljáró tanács a Kérelmező kölcsönének 2012. július 10. napjától kezdődő kamatperiódusára a 9,19 % mértékű kamatot a 2012. július 10. napján érvényes 6 havi BUBOR 7,28 %-os és a Szerződés szerinti 1,91 % kamatfelár alapján határozta meg. A 2013. január 10. napjától kezdődő kamatperiódusra a 7,58 % mértékű kamat összetevői a 2013. január 10. napján érvényes 5,67 %-os 6 havi BUBOR és a Szerződés szerinti 1,91 %-os kamatfelár.

A pénzügyi szolgáltató a konkrét ügyben úgy nyilatkozott, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület döntését kötelezésként nem fogadja el, ezért az eljáró tanács a fentiekben írottak alapján a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2013. március 28.

dr. Sándor Roland s.k.,
az eljáró tanács elnöke

Mohosné dr. Jakab Ágnes s.k.,
az eljáró tanács tagja

Rajki Klára s.k.,
az eljáró tanács tagja